

På denne vores første CD udgivelse har vi valgt at præsentere et øjebliksbillede af koret, som det lyder nu. Rækkefølgen afspejler korets koncerter, hvilket i praksis vil sige, at programmet deles i en afdeling med kirkemusik og en afdeling med verdslig musik. Stort set alle Vox Aros' koncerter indledes dog med en roligt strømmende korsats i den mest lysende C-dur, nemlig **Morgensang** af Elverskud, komponeret af Niels W. Gade med tekst af B.S. Ingemann. Den oprindelige melodi er af C.E.F. Weyse, kendt af alle danskere som "I østen stiger solen op". **Morgensang** er det musikalske højdepunkt fra det gamle danske folkesagn Elverskud, der er en romantisk-poetisk fortælling om den unge Hr. Oluf, som natten inden sit bryllup, trods sin mors advarsler, kaster sig ud i elverleg.

Den kirkelige afdeling indledes med tre lovprisninger af Jomfru Maria. Først en hyldest til havets stjerne (**Ave Maris Stella**) komponeret og arrangeret for såvel blandet kor som for mandskor af nordmanden Edvard Grieg. Denne vesper hymne er typisk for Griegs enkle stil med hhv. to og fire takters frasering, der udtrykker lovprisning og bøn. Dernæst synges en hyldest til Jomfru Maria (**Ave Maria**) af den tyske komponist Franz Biebl. Det hører til sjældenhederne at finde satser for dobbeltkor i mandskorsgenren, men Biebl skrev i 1964 på opfordring satsen til det lokale brandvæsens mandskor. Værket blev efter en årrække i anonymitet en stor international succes, især da den tredive år efter at den blev komponeret, blev taget op af det professionelle amerikanske mandskorsensemble *Chanticleer*. Siden da er værket at betragte som en ny-klassiker i mandskorsrepertoiret. En mere moderne lovprisning finder vi hos Griegs landsmand Knut Nystedt – en af Nordens betydeligste korkomponister - der i 1999 skrev og dedikerede **Salve Regina** til det unge svenske mandskor fra Lund: *Svanholm Singers*. Hvor Biebl med en stærk melodisk åre tilstræber det enkle og rene udtryk, er det de tætte og ofte dissonante *cluster*-klange, der er Nystedts foretrukne udtryksmiddel.

Vi afslutter det kirkelige program med to franske klassikere i mandskorslitteraturen. Først Darius Milhauds **Psaume 121** komponeret i 1922 og dernæst Francis Poulencs **Quatre petites prières de Saint François d'Assise**, fire små bønner til tekster af Frans af Assisi komponeret i 1948. Milhaud og Poulenc var begge aktive i komponistgruppen Les Six i 1920ernes Paris. Som et kuriosum skal det nævnes, at begge komponister indsendte hvert deres bidrag til samme konkurrence for mandskorssatser udskrevet af The Harvard Glee Club. Milhaud indsendte **Psaume 121**, mens Poulenc fremsendte den ekvilibristiske drikkevise *Chanson à Boire* (1922). Desværre for Poulenc var der i mellemtiden indført spiritusforbud i USA. Milhauds værk løb af med sejren - tiden var ikke (længere) til drikkeviser! Teksten til **Psaume 121** er fra salmernes bog og beskriver, hvordan de israelitiske stammer en for en begiver sig til Jerusalem for at prise Herren. Værket indledes med et motiv, der illustrerer denne samling i en opadgående crescenderende bevægelse og afsluttes ligeledes med akkorder, der fra dybet vokser både opad og i intensitet for til slut at mødes i en æterisk F-dur akkord. Poulenc skrev musikken til Frans af Assisis bønner på opfordring fra sin grandnevø Jérôme Poulenc, der havde tilknytning til det fransiskske kloster i Champfleury og til hvis munke værket er dedikeret. Poulenc beskrev sig selv som et menneske med to ansigter; den skæmtende spøgefugl og den religiøse mystiker. Hvor førstnævnte titter frem i den buldrende *Chanson à Boire*, er det sidstnævnte, vi hører i disse satser, hvor det er ydmyghed og inderlighed, der skinner igennem de elegante og nærmest transparente satser. Der findes næppe det mandskor, der ikke nyder at synge netop dette værk.

Den verdslige del af programmet indledes med Edvard Griegs **Sangerhilsen**. Når nordiske mandskor mødes, er det sædvane, at værtskoret istemmer **Sangerhilsen**. Meget mandskorsrepertoire er selvsagt af romantisk karakter. I Norden er det især svenskerne, der har haft teten, både hvad angår kvaliteten af mandskor, men også når det gælder bredde og dybde i repertoiret. Vi har på denne udgivelse valgt fire klassiske eksempler på det særlige tonesprog de mestrer hinsidan. Det er satser, der alle har vist deres værd over tid, idet de kontinuerligt forefindes på mangt et mandskors standardrepertoire. **Och Jungfrun hon går i ringen** er en svensk folkevise baseret på en danse-leg, som her er arrangeret af en af svensk mandskors grand old men: Hugo Alfvén. I **Kung Liljekonvalje** illustrerer David Wikanders smukke musik en af Sveriges mest betydningsfulde digtere Gustaf Fröding's sørgmodige naturlyrik. Zaccharias Topelius' digt **Under rönn och syréen**,

der handler om naturens evne til at værne og forsoner, tonesættes af Herman Palm ligeledes i den særlige melankolske stemning, som kendetegner svensk romantisk mandskorsmusik.

Bag den ultimative "damesang" og en af de oftest sungne serenader i mandskorsrepertoiret, **Madrival**, gemmer sig en melodi fra middelalderen, komponeret af Adam de la Halle i forbindelse med hans syngespil *Le jeu de Robin et Marion*. Carl Schreiber har udsat melodien for mandskor. Originalteksten er på middelaldertysk fra *Carmina Burana* og oversat til svensk af Einar Ralf. Satsen er uhyre anvendelig og tilmed meget effektiv, når publikum af hunkøn skal charmeres eller takkes for dette eller hint. Inden vi vender tilbage til middelaldertematikken skal vi dog en tur forbi Danmarks nationalkomponist Carl Nielsen til endnu et stykke romantisk naturlyrik fra det forrige århundrede, nemlig **Aftenstemning**.

Vi afslutter denne CD udgivelse med tre deciderede bravour numre for mandskor. Først Benjamin Brittens **The Ballad of Little Musgrave and Lady Barnard**, som desværre er hans eneste selvstændige værk for mandskor. Britten skrev værket under 2. verdenskrig til sin ven Richard Wood, der sad i tysk krigsfangenskab. Værket blev opført første gang i julen 1943 af engelske krigsfanger. Vox Aros har det privilegium at have flere uddannede koncertpianister (og organister) blandt medlemmerne, og organist ved Ellevang Kirke i Århus, Claus Pedersen akkompagnerer koret i denne tour de force for mandskor og klaver. Værket bygger på en historie fra *The Oxford Book of Ballads*, hvor der berettes om Little Musgraves affære med Lady Barnard. Forehavendet afsløres imidlertid af hendes page, der fortæller Lord Barnard, hvor de gemmer sig og efter en kort jagt og duel, kommer de elskende såre grusomt af dage og de begravnes sammen. Dog med Lady Barnard placeret øverst i graven, da hun jo er af ædlere byrd. Brittens musik er en medrivende og effektiv fortolkning af det lille drama, der fra de indledende ømme og hemmelige tilnærmelser efterfølges af en atmosfære af kommende undergang; spændingen stiger, dramaet intensiveres, inden det ender i en barsk og tragisk finale. Britten tager alle virkemidler i brug; unison ballade-sang, rytmik, der illuderer de galopperende forfølgere, tilsat et stænk sort humor i form af et musikalsk citat fra den engelske *nursery rhyme* "Pop Goes the Weasel", kulminerende i et stort crescendo, der leder os frem til den for Little Musgrave og Lady Barnard så fatale konfrontation med Lord Barnard.

Et andet værk med bravour er Saint-Säens' virtuose og majestætiske mandskorsklassiker **Saltarelle** - der på trods af den lidt vovede tekst gør sig vældig godt i et kirkerum. Den lettere militaristiske stil er karakteristisk for Saint-Säens' værker for mandskor. Titlen hentyder til den populære italienske dans *Saltarello* fra det 15. århundrede. Denne karnevalssang er fra Po dalen i Italien, hvor indbyggerne, inspireret af den gode vinhøst indbyder og opfordrer alle til at deltage i forlystelserne. Saint-Säens' muntre melodier og stilsikre arrangement understøtter Émile Deschamps' vittige tekst, hvor landsbyboernes hæmningsløse fejren af høsten efterlader landsbyens gamle kvinder målløse; den unge præst må vende det blinde øje til, mens Madonna'en fra sit egetræ tilgiver de dansende og tamburin-bimlende masser.

Vi bliver i den bastante afdeling med Alice Parkers og Robert Shaws arrangement af den mest berømte *Sea Shanty* **What Shall We Do With the Drunken Sailor** - i koret kærligt blot omtalt som "Sømanden". Teksten forklarer sig selv i form af en række mere eller mindre barske og humoristiske svar på spørgsmålet om, hvad man så skal gøre ved den fulde sømand? "Sømanden" er en sats, der trods de store dynamiske udsving, er af en så robust karakter, at den tåler fremførelse hvor som helst; det gælder såvel på festivaler i fri luft, i tyske metrostationer, som på franske caféer efter midnat. Satsen vækker altid genkendelsens glæde, berettiget opmærksomhed og fremkalder til tider endog voldsom og lystig begejstring blandt publikum.

Vox Aros håber med denne korets første cd-udgivelse at have ydet sit beskedne bidrag til at opfylde korets målsætning, nemlig at udbrede kendskabet til det herhjemme ofte oversete repertoire for mandskor.